

**Názov projektu: Posilnenie poznávacích schopností žiakov experimentami v
moderných školských laboratóriách
ITMS: 261 1013 0609**

Podklad na vyučovaciu hodinu.....

Vyučujúci: Peter Nachtmann
Dátum:
Škola: Gymnázium Giraltovece
Trieda: tercia
Predmet: Fyzika
Tematický celok: Sila a pohyb
Téma: Meranie sily, skladanie sil
Cieľ vyučovacej hodiny: vedieť odmerať veľkosť gravitačnej sily telesa, zostrojiť graf závislosti gr.sily od hmotnosti závažia
Medzipredmetové vzťahy: matematika, technika
Učebné pomôcky, materiály: silomer, závažia rôznej hmotnosti, pomocný panel
Zdroje: napr. internetová stránka atď. Internet

1. etapa (organizačná):

- a) Zápis do triednej knihy, kontrola prítomnosti
- b) Učiteľ oboznámi žiakov s cieľmi hodiny: naučiť sa zistiť veľkosť gravitačnej sily telesa pomocou silomeru, zapísať namerané údaje do tabuľky a vedieť zostrojiť graf závislosti gravitačnej sily od hmotnosti telesa

2. etapa :

- a) Motivácia : aktivita: príprava žiakov na prevedenie samotných meraní a zápisov
- b) Príprava panelu so silomerom
- c) **Postup: 1.** Priprav si silomer s vhodným rozsahom stupnice
2. Priprav si viaceré závažia s rôznou hmotnosťou
3. Zopakuj si pravidlá správneho merania sily silomerom
4. Postupne zaves na silomer rôzne závažia - podľa stúpajúcej hmotnosti a zmeraj silu, ktorou pôsobí závažie na silomer

5. Jednotlivé veľkosti gravitačnej sily zaznamenávajú do tabuľky, vždy priradiť nameranú hodnotu gravitačnej sily ku príslušnej hodnote hmotnosti závažia

6. Z hodnôt v tabuľke zostav **graf závislosti veľkosti gravitačnej sily** od hmotnosti závažia

7. Na záver over správnosť merania výpočtom aspoň jednej hodnoty hmotnosti

3. etapa : Vypracovanie

Vypracovanie:

1. Napiš základné pravidlá merania sily silomerom:

.....
.....
.....
.....

2. Do tabuľky doplň príslušné hodnoty hmotnosti a nameranej gravitačnej sily:

Hmotnosť závažia (g)					
Gravitačná sila (N)					

3. Napiš aspoň jeden vzorový výpočet na zistenie veľkosti gravitačnej sily výpočtom:

(za jednotlivé hodnoty veličín zvol jednu hodnotu hmotnosti za tabuľky a over tak správnosť merania)

Vzorec na výpočet sily:.....

Výpočet:

m =   g =   Fg =

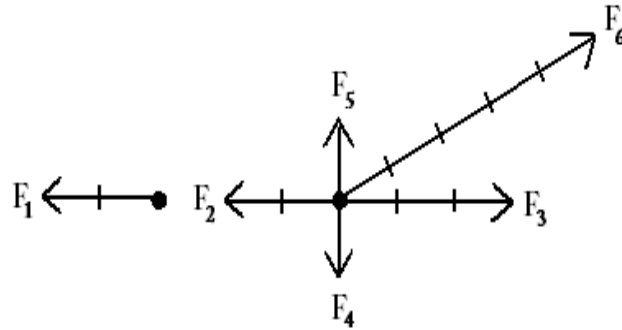
4. Z tabuľky nameraných hodnôt gravitačnej sily a hmotnosti zostroj **Graph závislosti veľkosti gravitačnej sily od hmotnosti telesa:**

5. Na obrázku sú nakreslené sily v mierke **1 dielik = 8 N**.

- Akú veľkosť má sila F_3 ?.....
- Akú veľkosť má najväčšia sila? .....
- Ktoré sily sú navzájom opačné? .....

- d) Ktoré sily s v rovnováhe? .....
- e) Akú veľkosť má výslednica síl F_4 a F_5 .....
- f) Ktoré sily majú vodorovný smer?.....
- g) Ktorá sila má iné pôsobisko ako ostatné sily? .....
- h) Akú veľkosť má výslednica síl F_2 a F_3 ....., akú orientáciu má táto výslednica.....
- Ktorá sila môže predstavovať gravitačnú silu? .....

4. etapa (záverečná a spätná väzba):

Vsúčinnosti s pracovným listom č.10 vypracovať za domácu úlohu príklady.